

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu: 8318202275
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8318202275.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: R. S., bývajúca E. XXX, U., o zaplatenie 6.660,29 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15 Csp 79/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. júla 2019 sp. zn. 2 Co 23/2019, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 23/2019 z 15. júla 2019 a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 15 Csp 79/2018-94 z 22. novembra 2018 uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.155,26 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 9. júna 2017 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 24 %.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bol založený záväzkový vzťah, a to na základe úverovej zmluvy, pričom vzhľadom na povahu účastníkov mal za nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským. Súd prvej inštancie vzhľadom na to, že sa v danom spore jedná o spotrebiteľskú zmluvu, aplikoval na ňu špeciálne spotrebiteľské právo, a to hlavne zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa, v neupravených otázkach Občiansky zákonník a Obchodný zákonník len tam, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov.

3. Súd prvej inštancie dal do pozornosti, že zmluva o úvere zo dňa 25. augusta 2014 neobsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj ako „zákon č. 129/2010 Z. z.“ alebo „zákon o spotrebiteľskom úvere“) - absencia predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Poukázal na názor odvolacieho súdu (rozsudky Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017, sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017), z ktorého vyplýva, že ide o jeden z najdôležitejších

údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcia jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Keďže v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto vyhodnotil ako správne konštatovanie súdu prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň dal do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 - čl. 10 ods. 2 písm. g/ (ďalej aj ako „Smernica“).

4. Ďalej súd prvej inštancie ustálil, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka sumou anuitnej splátky 131,71 Eur s počtom splátok 120 mesiacov. Z uvedeného však podľa súdu prvej inštancie nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, t. j. aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, pozostáva splátka úveru. Úver sa preto považuje za bezúročný a bez poplatkov. Svoj názor podporil aj poukazom na rozhodnutia odvolacieho súdu (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 6.4.2017, sp. zn. 4Co/170/2016 zo dňa 27.4.2017, sp. zn. 2Co 139/2017 zo dňa 24.1.2018, sp. zn. 3Co 157/2017 zo dňa 1.2.2018, sp. zn. 18Co/44/2017 zo dňa 14.2.2018, sp. zn. 9 Co 154/2017 zo dňa 1.3.2018 a sp. zn. 11Co/29/2017 zo dňa 13.3.2018, sp. zn. 4Co/14/2018 zo dňa 31.7.2018).

5. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie vyslovil, že zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

6. Keďže vychádzal z toho, že úver je bezúročný, nepriznal žalobcovi úrok z úveru a nezaoberal sa ani jeho priznaním do zosplatnenia či po zosplatnení. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 8. júna 2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 7. júna 2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Okresný súd ustálil, že žalobca by mal nárok na vrátenie rozdielu sumy úveru - sumy 10.000 Eur, ktorú poskytol žalovanému a úhrady žalovaného 5.844,74 Eur podľa prehľadu splácania daného žalobcom do zosplatnenia a po zosplatnení. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie rozdielu (4.155,26 Eur) medzi poskytnutou a už uhradenou sumou a vo zvyšnej časti pre 2.505,03 Eur s príslušenstvom vyčíslené úroky a úroky z omeškania aj nevyčíslené úroky z omeškania a úrokov z úrokov žalobu zamietol.

7. Súd prvej inštancie záverom poznamenal, že žalovaný tým, že nesplácal žalobcovi poskytnutý úver riadne a včas, dostal sa do omeškania so zaplatením svojho záväzku, a preto má žalobca nárok aj na ním uplatnený úrok z omeškania z nezaplatenej istiny od 9. júna 2017 (teda odo dňa nasledujúceho po zosplatnení) do zaplatenia. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24 %.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2 Co 23/2019-128 z 15. júla 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (II. a III. výrok) ako vecne správny a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že na základe zmluvy o úvere z 25. augusta 2014 bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000 Eur s úrokovou sadzbou 9,9 %, RPMN 11,90 %, priemernou hodnotou RPMN 10,86 %, žalovaný mal úver zaplatiť v 120 - mesačných

splátkach s anuitnou splátkou vo výške 131,71 Eur s tým, že konečná splatnosť úveru mala nastať dňa 5. augusta 2024. Nebolo tiež sporné, že žalobca výzvou zo dňa 8. júna 2017 oznámil žalovanému, že žiada uhradiť dlh vo výške 8.572,98 Eur, čím rozhodol o predčasnej splatnosti úveru, keďže žalovaný prestal plniť povinnosti plynúce z tejto zmluvy.

10. Za správny považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého zmluva neobsahuje údaj spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

11. Podľa jeho názoru, ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Podľa odvolacieho súdu je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy (do pozornosti dal rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co/175/2018).

12. Ďalej zdôraznil, že pri výpočte RPMN sa vychádza aj z údajov § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch. K údajom o RPMN poznamenal, že ide o jednu z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pokiaľ v predmetnej úverovej zmluve tieto údaje chýbajú, nie je zrejmé aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a už len z tohto dôvodu je z pohľadu odvolacieho súdu potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

13. Vo vzťahu k ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že toto vyžadovalo rozčlenenie dohodnutej splátky na jednotlivé zložky, teda na istinu, úroky a poplatky. Nesplnenie tejto povinnosti malo taktiež za následok sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

14. Žalobca podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie 1/ v časti týkajúcej sa absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, keďže rozhodnutím odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne; 2/ v časti týkajúcej sa absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže v čase vydania napadnutého rozhodnutia táto právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená; 3/ v časti týkajúcej sa absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. aj v zmysle § 420 písm. f/ CSP, keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa jeho názoru pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Žalobca spochybnil správnosť právnych záverov odvolacieho súdu v otázke, či príslušné zákonné ustanovenia (najmä ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. účinné v rozhodnom čase), požaduje ako obligatórnu náležitosť spotrebiteľskej úverovej zmluvy rozpis úverových splátok v členení na jednotlivé nároky (zložky dlhu ako istina, úrok, poplatky a

prípadné iné).

16. Nepoprel, že úverová zmluva, z ktorej plnenie bolo uplatnené žalobou, nespĺňa požiadavku na rozčlenenie úverovej splátky na jednotlivé zložky dlhu, avšak žalobca trvá na tom, že takúto požiadavku zákon v príslušných ustanoveniach na spotrebiteľské úverové zmluvy nekladie, a takúto požiadavku nemožno postulovať ani výkladom predmetných zákonných ustanovení.

17. Dal do pozornosti, že odvolací súd mal za to, že z výkladu príslušného zákonného ustanovenia vyplýva povinnosť uviesť predmetné rozčlenenie úverovej splátky na jednotlivé zložky dlhu, nesplnenie ktorej je sankcionované v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere. Týmto záverom sa podľa názoru žalobcu odvolací súd odklonil od riešenia danej právnej otázky od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, podľa ktorej nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala vyjadrenie o vnútornej skladbe tej ktorej splátky úveru. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia dovolacieho súdu (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.04.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.04.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.09.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018) z ktorých mal za zrejmé, že odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nebol zo strany odvolacieho súdu dostatočne ani presvedčivo odôvodnený, keďže dovolací súd sa vo svojich rozhodnutiach vysporiadal so všetkými odvolacím súdom uvádzanými argumentmi (najmä výkladom zákona v súvislosti s výkladom Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES a Rozhodnutím ESD vo veci C-42/15), na základe ktorých odvolací súd dospel k právnemu záveru odlišnému od toho, ktorý už Najvyšší súd Slovenskej republiky jednoznačne ustálil v rámci svojej pretrvávajúcej rozhodovacej praxe. Žalobca dodal, že otázka vyžadovania rozčlenenia splátky v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola definitívne zodpovedaná rozhodnutiami dovolacieho súdu tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala vyjadrenie o vnútornej skladbe tej ktorej splátky, t.j. trvá na riešení, ktoré dovolací súd už viacnásobne potvrdil.

18. K splneniu náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. poukázal na to, že súd prvej inštancie aj odvolací súd uviedli, že v zmluve nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, avšak neuviedli, ktoré konkrétne predpoklady chýbajú a na základe akých úvah teda dospeli k záveru, že v zmluve nie sú uvedené všetky. Žalobca vyslovil, že v tejto časti rozsudok nie je správne, náležite a úplne odôvodnený pričom dal do pozornosti konštantnú judikatúru vo vzťahu k náležitosti a správne odôvodňovaniu súdnych rozhodnutí (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 201/2010 zo dňa 9.11.2010). Žalobca dodal, že nie je možné považovať súdne rozhodnutie za dostatočne odôvodnené, jasné a určité, ak súd len uvedie, že v zmluve chýba určitý údaj, avšak neuviede, ktorý konkrétne to má byť.

19. Žalobca uviedol, že z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia časti rozsudku, ktorá sa týkala predpokladov RPMN došlo k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu. Doplnil, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN (výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy) v zmluve uvedené sú, teda zmluva obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. V ďalšom poukázal na prílohu č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá obsahuje základnú rovnicu, ktorá vyjadruje ročnú percentuálnu mieru nákladov a ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Vyslovil presvedčenie, že samotný zákon nepožadoval ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN.

20. Výklad zákona, ktorým súd vyžaduje uvedenie matematického výpočtu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere, je v rozpore so Smernicou, ktorá vyžaduje len uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov na výpočet RPMN.

21. Zákon nepožadoval a ani v súčasnosti nepožaduje, uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zákon stanovuje, že sa majú tieto predpoklady v zmluve uviesť, čo žalobca splnil. Žalobca ďalej podotkol, že zmyslom zákona nie je bezúčelný formalizmus alebo vynucovanie náležitosti zmluvy bez akéhokoľvek konkrétneho účelu. V súvislosti s uvedeným poukázal žalobca na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 14Co/26/2017 zo dňa 27.3.2018, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/237/2017-124 zo dňa 26.9.2018, v ktorom sa krajský súd nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie, keď podľa názoru odvolacieho súdu zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a ani nepožaduje predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN.

22. S poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a na všetko vyššie uvedené žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil, vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

23. Žalovaný sa k dovolaniu v stanovenej lehote nevyjadril.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) právne zastúpená (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a zároveň aj dôvodné.

25. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

26. Žalobca prípustnosť dovolania odôvodnil § 421 ods. 1 písm. b/, kedy za otázku, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, považoval výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol, že zákon nepožadoval ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. Výklad zákona, ktorým súd vyžaduje uvedenie matematického výpočtu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere, je v rozpore so smernicou EP a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS čl. 10 ods. 1 písm. g/, ktorá vyžaduje len uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov na výpočet RPMN.

27. Predmetnou problematikou sa judikatúra dovolacieho súdu už zaoberala, a to konkrétne v rozhodnutí 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom R 86/2021, v ktorom najvyšší súd judikoval, že z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 (dnes ide o § 9 ods. 2 písm. h/) nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Vzhľadom na vyššie uvedené je tak nesprávny právny záver uvedený v odôvodnení súdu prvej inštancie, ktorý posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúceho matematického výpočtu RPMN podporený následne právnym názorom odvolacieho súdu.

28. Vo vzťahu k dôvodnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/, ktorú dovolateľ vyvodil rozdielnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu pri otázke splnenia náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/

zákona č. 129/2010 Z. z. dovolací súd uvádza, že v tejto otázke existuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, tak ako to v texte dovolania uvádza samotný dovolateľ s poukazom na viaceré rozhodnutia dovolacieho súdu. Dovolateľ uviedol uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktorým dovolací súd rozhodol, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej časti anuitnej splátky, uznesenie 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018, ktoré judikovalo, že nie je možné od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky), ako aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď odsek 17), z ktorých obsahu vyplývajú obdobné závery. Dovolací súd posúdil dovolanie podľa obsahu a vyhodnotil ho ako dôvodné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

29. Dovolateľ argumentoval tým, že rozhodnutia nižších súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., pretože odvolací súd napadnutým rozsudkom učinil nesprávny právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Odvolací súd uviedol, že zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov. Pokiaľ v predmetnej úverovej zmluve tieto údaje chýbajú a nie je zrejmé aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, už len z tohto dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

30. Otázku interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. [predtým ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. pozn.], t. j. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, už riešil najvyšší súd (nielen) v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018, (ale aj) sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23. apríla 2018, 4Cdo/65/2018 z 26. septembra 2018, 5Cdo/132/2017 z 29. októbra 2018, 3Cdo/45/2018 z 22. novembra 2018 a po podaní dovolania aj 7Cdo/98/2018 z 30. januára 2019, 6Cdo/113/2018 z 30. júla 2019, sp. zn. 7Cdo/112/2019 zo 17. októbra 2019, 1Cdo/171/2018 z 30. októbra 2019. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivéj zložky anuitnej splátky (t. j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia dovolacím súdom zodpovedá, tak ako je nižšie uvedené, účelu Smernice, právnym záverom uvedeným v rozsudku ESD a tiež účelu samotného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. Pokiaľ uvedené ustanovenie sa zmieňuje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedené zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivéj zložke anuitnej splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku.

31. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov, a preto je potrebné úver na jej základe poskytnutý považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 258/2001 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej-ktorej anuitnej splátke (výška, ktorej je konštantná) pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby (poplatky). V uvedenej súvislosti dovolací súd uvádza, že aj podľa záverov uvedených v predmetnom rozhodnutí ESD, zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe

anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

32. Najvyšší súd preto konštatuje, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu), ale zároveň aj dôvodné [lebo napadnutý rozsudok - práve v riešení predmetnej právnej otázky - spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP)].

33. Dovolací súd dáva do pozornosti odvolacieho súdu vo vzťahu k nožnej kumulácii zmluvných úrokov a úrokov z omeškania uplatnených veriteľom po predčasnej splatnosti úveru uznesenie 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. 5/2021, ktoré rieši predmetnú otázku spôsobom, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

34. Dovolací súd sa vzhľadom na dôvodnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP), a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

36. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

37. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.